

priset på dem. Den väg vi ha att taga torde bli att tillverka de varor, som ha största utsigt att kunna säljas med profit eller med minsta förlust, att under tiden låta de möjliga köparne veta så litet som möjligt om produktionen för att icke verka på priset & att när varan är färdig att skeppas söka sälja efter prof eller profaster eller genom konsignation. Jag har ansträngt mig att finna sådana produkter, som vi kunde tillverka & exportera med största utsigt till vinst, samt att få uppgift på försäljningssätt &c. anseende det vara hufvudsaken af Herr Senatorns instruktioner.

10 I mitt aktningsfulla af den 19 d⟨enne⟩ uppgaf jag icke priset på Riga runda Sleepers & ber derföre få tillägga att dessa.

10 tum i diam⟨eter⟩ 8 11/12 fot långa betalas med 11. p⟨ence⟩ à 1 S⟨hilling⟩/. per stycket f. o. b. i Riga.

I mitt bref af den 1 d⟨enne⟩ uppgaf jag att svenska takstickor, »Lath» har betingat 6 p⟨ence⟩ à 7 p⟨ence⟩ per bundt & storde man icke kunna hoppas att kunna göra mera för finska.

En större bank i Liverpool, the Royal Bank, gick igår öfverända med passiva aproximatift beräknade till 4. millioner pund. Detta kan icke annat än retardera återvändandet af förtroendet inom handeln.

20

Med sann Högaktning
F. K. Nybom

815 YTTRANDE VID PLENUM 21.X 1867

RA, Senatens arkiv

30 Senatorn Johan Wilhelm Snellman – afgaf följande skriftligen affattade utlåtande:

Banken är enligt gällande reglemente ålagd hålla 7/15. valuta mot utelöpande sedlar.

Utgifves ända till sista sedeln, måste viduppstående större behof af remisser till utlandet, för hvarje mark uttagen valuta ytterligare 1 1/7 mark sedlar indragas på utgifna lån.

Men hålles, såsom sig bör en tillräcklig reserv af ledig valuta, inträder nödvändigheten att minska utlåningen jemförelsevis sällan.

40 Allmän regel för bankförvaltning är dock, att, när valutan minskas, indraga på utlåningen. I andra länder, der diskonträntan är fri, sker det genom att höja denna ränta. Finlands bank har icke denna utväg, utan måste vägra utlåning. Detta förstorar den tryckning, som åtgärden förorsakar.

Ständerna föreslå, att sexton miljoner sedlar skola få utgifvas utan motsvarande valuta. Men då i sedelutgifningen skola inberäknas äfven depositionsskuld och outtagna kreditivandelar, kan sedelbeloppet, förutsatt att depositioner mottagas, blifva vida mindre än sexton miljoner.

50 Nyssanförda beräkningssätt är oriktigt, emedan på uppsägning stälda depositioner, alltid måste motsvaras af lån på korrt tid. Endast depositionsskuld á vista eller på korrt uppsägning, 8 á 14. dagar, kan och må ställas i jemnbredd med sedelskuld.

All sedelutgifning och depositionsskuld utöfver sexton miljoner skall enligt Ständernas förslag motsvaras af full valuta.

Äfven vid detta förslag är dock en reserv af ledig valuta hufvudsak. Ty om större belopp valuta uttages, måste eljest bankförvaltningen

vara betänkt på att minska utelöpande sedelstock i större proportion än valutan minskas, d. v. s. att indraga utlåningar, för att icke komma derhän att mot sexton miljoner sedel och depositionsskuld icke finnes en enda mark valuta. Ty redan långt härförinnan måste en allmän panique uppstå, som leder till uppsägning af de positioner och sedlar-nes inströmmande.

Indragning på utlåningen blir så mycket nödvändigare, som Ständerna tillika föreslå, att banken alltid skall hålla åtta miljoner mark i metallisk valuta. Finlands banks hela valutaförråd har hållit sig vid tolf å tretton miljoner. Redan en minskning af två till tre miljoner måste alltså föranleda bankförvaltningen att tillgripa anförda enda utväg att minska den utelöpande sedelstocken.

Wid en svår kris, såsom i följd af inträffad missväxt, då tjuvu miljoner och derutöfver utgå ut landet, till inköp af säd, kan Finlands bank icke utan understöd tillhandahålla den erforderliga valutan – det följda systemet må vara hvilket som helst. Har dock förvaltningen hållit en betydlig reserv, såsom nu är händelsen, kan utvexlingen länge fortgå utan annan kännbar tryckning, än den, att cirkulationsmedlet i landet förminskas. Banken kan nu utgifva ända till åtta miljoner valuta, förrän minskning i utlåningen blir nödvändig. Men den utelöpande sedelstocken är då reducerad till ungefär tolf miljoner mark.

Det af Ständerna föreslagna systemet har likväl fördelen att under vanliga förhållanden tillåta bankförvaltningen hålla en mindre reserv, utan att vid en inträffad ökad valutauttagning behöfva minska utlåningen. Men denna lättnad måste derjemte ingifva bankförvaltningen en säkerhet, som synes mindre önskvärd, isynnerhet nu, då denna förvaltning komme att delvis öfvergå i nya händer.

Som också allmänheten icke förmår bedöma arten och syftningen af sagde lättnad, utan kommer att bedöma reformen ur endast den synpunkt, att banken får utgifva sedlar mot mindre säkerhet än för närvarande, måste jag anse reformens genomförande vara för bankens kredit vådlig vid en tidpunkt, då dess förmåga att uppfylla sina förbindelser är satt på det hårdaste prof.

Jag förenar mig derföre i den af Senatorn Palmén gjorda underdåniga hemställan.

I öfrigt utbeder jag mig att få upprepa den anmärkning, att indragandet af primitiva fonden icke kan komma, att öka bankens valuta – såsom Ständerna fortfarande det förmenat. Men då fondens indragning allaredan är af Hans Majestät i nåder godkänd, är sagde misstag utan inflytande.

816 C. T. OKER-BLOM – J. V. SNELLMAN 22. X 1867
HUB, JVS handskriftssamling

Högtärade Broder!

Stadd på resa inom länet i ändamål att med vederbörande kommunal- och fattigvårdsstyrelser i hvarje socken öfverlägga och öfverenskomma om nödiga undsättningsåtgärder såväl för eget behof som isynnerhet för att bispringa de nödlidande som enligt all sannolikhet komma att nedströmma hit ifrån nordligare delarne af landet, ser jag mig föranlåten att besvära Bror med dessa rader.

Jag har icke härintills anhållit om bidrag ifrån statsmedlen för detta